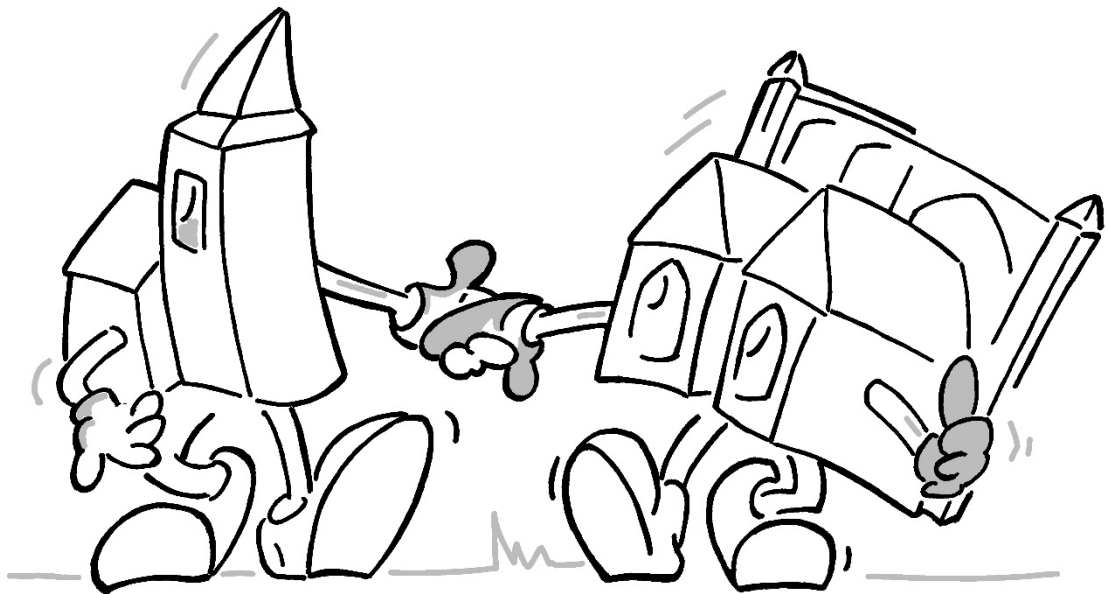

Profielschets

2023

Protestantse Gemeenten
Gapinge en Veere

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 De recente plaatselijke (kerk)geschiedenis
- 3 Samenstelling van de gemeenten
- 4 Organisatie en invulling kerkelijk werk
 - 4.1. Eredienst
 - 4.2. Vorming en toerusting
 - 4.3. Pastoraat
 - 4.4. Diaconaat
 - 4.5. Kerkenraad
 - 4.6. Jeugdwerk
 - 4.7. Ouderenwerk
 - 4.8. Midden in de samenleving
 - 4.9. Financiële- en beheerszaken
 - 4.10. Koster en beheerder
 - 4.11. Kerkelijke samenwerking
 - 4.12. Communicatie
 - 4.13. Vrijwilligers

1. Inleiding

Voor u ligt een profielschets van de samenwerkende Protestantse Gemeenten Gapinge en Veere.

Hiermee willen we u een inkijkje geven in het reilen en zeilen van onze gemeenten. We wensen u veel leesplezier!

De kerkenraad

De 'Korenmaat' met op de achtergrond de Kleine- en Grote Kerk (Veere)

De Torenkerk (Gapinge)

2. De recente plaatselijke (kerk)geschiedenis

Korte geschiedenis van de Protestantse Gemeenten Gapinge en Veere

Acht eeuwen is de dorpskerk van Gapinge de plaats waar een gemeenschap samenkomt om God te eren. In Veere heeft de Kleine Kerk deze functie al meer dan zevenhonderd jaar. Door de eeuwen heen bleef het dezelfde God maar werd vanuit een andere invalshoek of in een andere taal een kerkdienst beleefd. Tot 1572 volgens de leer van Rome daarna zoals Maarten Luther en Johannes Calvijn die preekten.

In Gapinge trokken na de Reformatie in de negentiende eeuw Afscheiding en Doleantie sporen in het kerkelijk en plaatselijk leven. Anderhalve eeuw bestonden in dit dorp een Hervormde gemeente en een Gereformeerde kerk. Aan het eind van de twintigste eeuw volgde een Samen-op-Weg proces en werd enkele jaren later een protestantse gemeente gevormd.

Tot het begin van de negentiende eeuw waren er in Veere twee hervormde predikanten werkzaam. Vanwege de terugloop van de bevolking door economische neergang van de stad bleef er slechts een over. Evenals in de rest van Nederland roerden Afscheidenen en Dolerenden zich in Veere. Dit resulteerde in een Hervormde gemeente en een Gereformeerde kerk. Vanaf 1995 zijn de Hervormde gemeente en de Gereformeerde kerk van Veere in een federatie samengegaan als Samen-op-Wegkerk en in 2004 verenigden beide gemeenten zich officieel tot protestantse gemeente. Meer informatie is te vinden op onze website.

De Protestantse Gemeenten te Gapinge en Veere werken samen en hebben een verregaande samenwerkingsovereenkomst; **'Samen waar het kan, apart indien noodzakelijk'**. Naar buiten presenteren ze zich als één gemeente.

3. Samenstelling van de Gemeente

In 2023 telt Gapinge 120 leden en Veere 320 leden.

Het grootst aantal leden van beide Gemeenten is 55 jaar of ouder.

De groep leden in de leeftijd van 20 tot en met 55 is in de afgelopen jaren sterk verminderd, met name door natuurlijk verloop en migratie hebben leden uit deze leeftijdsgroep hun lidmaatschap opgezegd.

Inherent aan deze vermindering is ook het aantal leden onder de 20 jaar de laatste jaren sterk afgenomen.

Dit "beeld" van de leeftijdsopbouw is tijdens de zondagse erediensten waarneembaar.

De zondagse erediensten worden bezocht door, naar schatting, 20% van de leden. In de Kleine Kerk in Veere bezoeken 's zomers geregeld toeristen de eredienst.

Een groot deel van de leden die in Gapinge wonen, zijn daar geboren en getogen. Dit in tegenstelling tot de leden die in Veere wonen, waarvan een aanzienlijk deel elders geboren en getogen zijn en later in Veere zijn komen wonen.

In Veere wonen, verhoudingsgewijs, meer leden die ouder zijn dan 80 jaar. Voor een deel is dit te verklaren door de aanwezigheid van het verzorgingstehuis Nieuw-Sandenburgh.

Gapinge is een plattelandsgemeente, Veere is meer gericht op toerisme. Wat beide kernen gemeen hebben, is dat er veel forenzen wonen.

Interieur Torenkerk

4. Organisatie en invulling kerkelijk werk

4.1 Eredienst

Alle erediensten zijn gemeenschappelijk ongeacht in welk kerkgebouw. In het jaarlijks vastgestelde rooster voor de erediensten is de algemene en over het jaar genomen verdeelsleutel 75% Veere en 25% Gapinge leidend voor het gebruik van de kerkgebouwen.

Uitgangspunt is een vaste liturgie, maar we bieden de voorganger de vrijheid om hiervan af te wijken.

Bij gebrek aan kinderen is er op dit moment geen actieve kindernevendienst.

Zowel in de kerk van Gapinge als Veere staat een monumentaal orgel. Voor de beschrijving van deze orgels verwijzen we naar de website. Voor de erediensten kunnen we terugvallen op verschillende vaste organisten en een aantal gemeenteleden die een muziekinstrument bespelen.

Tijdens de diensten wordt actief gebruik gemaakt van een beamer. Tevens worden de diensten via een livestream uitgezonden. (www.kerkdienstgemist.nl)

Tijdens kerkelijke hoogtijdagen wordt een liturgische bloemschikking verzorgd.

In beide gebouwen hangen antependia in de kleuren van het kerkelijk jaar.

De commissie “bijzondere diensten” verzorgt, in overleg met de voorganger, een aantal kerkdiensten per jaar waaronder een openluchtdienst.

Om elkaar te ontmoeten wordt er regelmatig na de dienst koffiegedronken. Tijdens de zomer iedere week.

Eén keer per twee weken wordt er een eredienst gehouden in het restaurant van het verzorgingstehuis Nieuw-Sandenburgh, te Veere. Deze dienst wordt gefaciliteerd door de gemeenten van ‘Vier!’ (Zie Vorming en Toerusting).

4.2 Vorming en toerusting

De gemeenten van 'Vier!' verzorgen gezamenlijk de vorming en toerusting voor de deelnemende gemeenten. 'Vier!' is een samenwerkingsverband van de gemeenten Gapinge, Kleverskerke, Serooskerke, Veere en Vrouwenpolder. Jaarlijks wordt door "Vier!" een programma verzorgd waarin de volgende elementen terugkomen:

- Bijbelstudie en gesprekken rondom een Bijbelgedeelte;
- Geloofsverdieping, spiritualiteit;
- Geloofsopvoeding en specifieke vraagstukken hieromtrent;
- Bezinning op actuele maatschappelijke vraagstukken vanuit christelijk perspectief;
- Andere godsdiensten en geloofsbewegingen;
- Ook worden jaarlijks "doe" activiteiten aangeboden. Bijvoorbeeld fiets- of wandeltochten met een bepaald thema.

Dit programma wordt de gemeenteleden jaarlijks aangeboden in een programmaboekje genaamd: KerkXtra (bijgevoegd). Een selectie uit het programma wordt in het voor- en najaar, d.m.v. flyers, huis aan huis verspreid in de kernen van 'Vier!'.

Interieur Kleine Kerk (Veere)

4.3 Pastoraat

De pastorale zorg is het hart van onze gemeente. Van de predikant wordt hierin een spilfunctie verwacht. Ieder die dit nodig heeft wordt door hem/haar bezocht.

De predikant wordt hierin bijgestaan door ambtsdragers en pastorale medewerkers. Deze vormen wijkteams.

Onze gemeente heeft vier wijkteams. Elk wijkteam wordt gevormd door een ouderling, diaken en één of twee pastoraal medewerkers.

2 keer per jaar vindt pastoraal beraad plaats.

De pastorale zorg in Nieuw-Sandenburgh wordt verzorgd door een apart team. Enkele keren per jaar is er overleg met diakenen en pastorale medewerkers, over deze pastorale zorg.

Een vast agendapunt tijdens de kerkenraadsvergadering is de pastorale rapportage. Hierbij worden die pastorale zaken aan elkaar doorgegeven die we van belang achten om met de voltallige kerkenraad te delen. Deze pastorale rapportage wordt niet genotuleerd.

Jaarlijks ontvangen gemeenteleden een brief waarin men – onder andere – kan aangeven of men bezoek van de predikant of een pastoraal medewerker op prijs stelt (bijlage).

Daarnaast heeft de kerkenraad afgesproken alle leden van de gemeente minimaal 1 keer per vier jaar persoonlijk te benaderen.

Naast persoonlijk pastoraat wordt jaarlijks een serie “groothuisbezoeken” door de pastorale teams georganiseerd.

4.4 Diaconaat

Door de hele Bijbel heen lezen we dat God speciaal oog heeft voor wie arm en kwetsbaar is.

Ons diaconale werk krijgt vorm in:

- a) De zondagse eredienst
- b) Het beheren van diaconale gelden
- c) Het diaconaat in de eigen gemeente (zie verder ook 4.6 en 4.7)
- d) Het diaconaat regionaal, nationaal en internationaal als dat van hen gevraagd wordt.

Het handelen van de diaconie uit zich in:

- a) Het bestrijden van armoede en oog hebben voor de zwakken in onze samenleving.
- b) Bezoeken van alleenstaanden, ouderen en eenzamen
- c) Het deelnemen aan financiële hulpverzoeken
- d) Het in woord en daad antwoord geven op hulpvragen

De diaconie van Gapinge en Veere werkt nauw samen met Kerk in Actie, Diaconaal Werkverband Walcheren, het verzorgingstehuis Nieuw-Sandenburgh, Stichting Welzijn Veere en andere maatschappelijke instellingen.

4.5 Kerkenraad

De samenwerkende Protestantse Gemeenten van Gapinge en Veere hebben elk een eigen kerkenraad.

Alle leden van de afzonderlijke kerkenraden maken deel uit van de gezamenlijke kerkenraad. In de plaatselijke regeling wordt de verdeling van ambtsdragers van beide gemeenten opgenomen. De predikant is in formele zin predikant van beide gemeenten en daarmee lid van beide kerkenraden.

De kerkenraden vergaderen in de regel 10 keer per jaar samen.

Wat in de gezamenlijke kerkenraad besloten wordt, geldt als besluit voor de afzonderlijke kerkenraden. De kerkenraden vergaderen alleen afzonderlijk wanneer besluitvorming over bepaalde onderwerpen dat nodig maakt. Daar waar afzonderlijk te nemen besluiten invloed (kunnen) hebben op de samenwerking worden deze pas genomen na overleg in de gezamenlijke kerkenraad. Een afzonderlijke vergadering is, indien mogelijk, aansluitend aan de gezamenlijke kerkenraadsvergadering.

De gezamenlijke kerkenraadsvergaderingen worden voorbereid door het gezamenlijke moderamen.

Sinds het vertrek van de vorige predikant (januari 2022) wordt de gemeente bijgestaan, met name voor pastorale zaken, door emeritus predikant ds. J.W. Steenbergen die, met toestemming van de Classis, ook als consultant optreedt. De kerkenraad wil zich laten leiden door bijgevoegd beleidsplan.

4.6 Jeugdwerk

Onder de gemeenteleden bevinden zich niet veel kinderen en jongeren. Toch vinden we het belangrijk dat kinderen en jongeren zich gekend en gezien weten in onze gemeente.

In de combinatie van Vier! zoeken we naar mogelijkheden voor gezamenlijke activiteiten; catechisatie, tienergroep, kliederkerk en jongerengroep.

4.7 Ouderenwerk

Zo klein als het aandeel van jongeren in onze gemeente is, zo groot is het aantal ouderen. Dit vraagt veel van het pastoraat. Naast pastoraat bieden we deze groep speciaal op hen afgestemde activiteiten aan. Te weten:

- *Kompasmaaltijd*

Sinds vele decennia wordt op de eerste maandag van de maand een maaltijd georganiseerd voor alleenstaande ouderen. Deze maaltijd wordt verzorgd door vrijwilligers. Leden van de kerkenraad en de predikant verzorgen de opening en sluiting. (Deze maaltijden zijn voor het eerst gehouden in een bijgebouw, het Kompas, van de Hervormde Kerk, vandaar de naam “Kompasmaaltijd”)

- *Ouderenmiddag*

Eén keer per jaar wordt voor ouderen van drie gemeenten een gezamenlijke middag gehouden. Deze bestaat uit een liturgisch en ontspannend deel. Georganiseerd door diaconieën en de predikanten van de Protestantse Gemeenten van Gapinge, Veere en Vrouwenpolder.

- *Inloopmorgen*

In Veere wordt elke derde dinsdag van de maand een ochtend voor ouderen georganiseerd. Hier kan men met elkaar in gesprek gaan aan de hand van een thema. De inleiding wordt verzorgd door de predikant. In vacature tijd wordt dit overgenomen door ambtsdragers.

4.8 Midden in de samenleving

Zowel in Gapinge als in Veere willen we er voor iedereen zijn. Naast de activiteiten die in 4.7 zijn benoemd, krijgt deze taak gestalte in:

- *De Koffie Korenmaat*

Elke donderdag is men van 10-12 uur van harte welkom in de Kerkstraat 6 in Veere voor 'Koffie Korenmaat'. Er is koffie, thee, koek en een krantje. Iedereen is welkom!

- teken- en schilderen in de Korenmaat op donderdag

- *Openstelling Kleine Kerk en Torenkerk*

Tijdens de maanden juli en augustus zijn de kerken van Gapinge en Veere een aantal dagdelen open voor publiek. Vrijwilligers nemen de taak van gastvrouw/heer op zich. Er is gelegenheid een kaarsje aan te steken in een stiltehoek. Regelmatig worden exposities georganiseerd.

- *Cantatediensten*

Twee keer per jaar wordt een Cantatedienst georganiseerd in de Kleine Kerk, waar het bachkoor BWV uit Middelburg haar medewerking aan verleent.

- *Open Tuinen*

Het tweede weekend van juni wordt door kerkleden een "Open Tuinen-weekend" georganiseerd. Jaarlijks worden tien tuinen, zowel van kerkleden als niet kerkleden, opengesteld voor bezoekers. Het evenement wordt breed gedragen onder de Veerse bevolking. De opbrengst komt ten goede aan het restauratiefonds van de kerk.

- *Adventsmarkt*

In december biedt de Kleine Kerk plaats aan een goede doelen Adventsmarkt.

- *Bloemen*

Bloemen uit de dienst gaan als bemoediging of felicitatie naar zowel gemeenteleden als niet gemeenteleden.

4.9 Financiële- en beheerszaken

Beide kerken hebben een goed functionerend CvK. Ook de financiële administratie wordt in eigen beheer gedaan.

De meerjarenraming van zowel Gapinge als Veere zijn gebaseerd op de "ervaringen" uit het verleden. Deze ramingen geven de verwachting weer dat het 'levend geld' zal afnemen en de kosten van het pastoraat en de salarissen alsmede de exploitatiekosten van de gebouwen zullen toenemen.

Het vermogen van de gemeente Veere is de afgelopen jaren gegroeid, door een in 2018 ontvangen erfenis.

De kerkenraad van de Protestantse Gemeente Veere belegt sinds 2016 haar vermogen deels ideëel via participatie in stukken Oikocredit en deels op

basis van een afgegeven mandaat aan van Lanschot bankiers in obligaties, aandelen en overige beleggings categorieën. Het mandaat voorziet in portefeuille opbouw volgens een gekozen “defensief” beleggingsprofiel in overeenstemming met een in 2015 door de Protestantse Gemeente Veere opgesteld beleggingsstatuut. De keuze van vermogensbeheerder heeft destijds plaats gevonden op basis van de reputatie op het gebied van het beleggen van kerkelijke gelden en de voorwaarden in vergelijking met concurrerende aanbieders. Over de gehele beleggingsperiode bekeken, zijn wisselende resultaten behaald met een bescheiden cumulatief resultaat als totaal.

Voor Gapinge is tot 2028 ongeveer 75% van het vermogen belegd in obligaties van de Staat der Nederlanden met een rendement van 5,5%. Voor de andere 25% is ook ondanks de lage rentevergoeding niet gekozen voor andere beleggingsvormen.

De conclusie welke getrokken kan worden uit de huidige vermogenssituaties van Gapinge en Veere, tezamen met de verwachte ontwikkeling van levend geld inkomsten en de totale verwachte jaarlijkse exploitatiekosten van beide kerken als weer gegeven in de meerjarenramingen voor de eerstkomende 7 jaar is: beide kerken zullen hierdoor niet in financiële problemen komen.

Gebouwen:

In Gapinge komt de gemeente samen in de Torenkerk. Dit is een “multifunctioneel”gebouw. Behalve de kerkzaal bevindt zich in dit gebouw ook een vergaderruimte en een tweede zaal, nagenoeg even groot als de kerkzaal. Deze tweede zaal kan door het weghalen van een tussenwand, bestaande uit deuren, bij de kerkzaal worden betrokken. Verder zijn er in de kerk een keuken en een consistorie.

Het dorps huis De Spil wordt indien nodig afgehuurd voor zaken als kinderveendienst of (grote) rouwdiensten etc.

In Veere komt de gemeente samen in de Kleine kerk, dit kerkgebouw heeft een ruime kerkzaal, een consistorie en een keuken. Verder heeft de kerk in Veere een “multifunctioneel” gebouw, genaamd De Korenmaat. De Korenmaat heeft drie zalen, waarvan één verhuurd is aan Stichting Kinderopvang Walcheren. De andere twee ruimtes kunnen worden samengevoegd tot één grote zaal en beschikken over een goed uitgeruste ruime keuken. De Korenmaat wordt gebruikt voor het koffie drinken na de dienst, vergaderingen en voor bijeenkomsten van zowel onze gemeente als andere instellingen.

In overleg met de nieuw te beroepen predikant kan een pastorie worden gekocht of gehuurd. De optie dat de predikant zelf voor een woning zorgt is eveneens bespreekbaar.

4.10 Kosten en beheerder

In de Protestantse Gemeente Gapinge is er één koster aanwezig. Zij verricht, zo nodig met hulp van één of meer kerkrentmeesters, de noodzakelijke werkzaamheden voor de erediensten en de verhuur van het gebouw.

In de Protestantse Gemeente Veere zijn twee kosters aanwezig. Deze verrichten, bij toerbeurt, de noodzakelijke werkzaamheden voor de erediensten. Een beheerder beheert de agenda voor de verhuur van zowel de kerk als De Korenmaat. Voor de erediensten in het restaurant van het verzorgingstehuis Nieuw-Sandenburgh zijn meerdere kosters actief die bij toerbeurt dienstdoen. Zij zijn afkomstig uit de gemeenten van 'Vier!'.

4.11 Kerkelijke samenwerking

De Protestantse Gemeente Gapinge en Veere werkt waar mogelijk nauw samen met de Protestantse Gemeenten Serooskerke, Vrouwenpolder en Kleverskerke. Deze samenwerking heeft – zoals eerder genoemd - de naam 'Vier!' (inmiddels is Kleverskerke toegetreten aan VIER!, de naam is nog niet gewijzigd). Samen willen we de kerk vieren.

Twee keer per jaar bespreken afgevaardigden van de gemeenten lopende activiteiten, nieuwe plannen en mogelijkheden. Verschillende activiteiten worden standaard samen opgepakt: basiscatechese, groothuisbezoek en KerkXtra. Op dit moment zijn deze gemeenten vacant waardoor de samenwerking minder prioriteit krijgt. De voorgangers van de gemeenten werkten samen, ze steunden elkaar en schreven bijvoorbeeld om de beurt een intro voor alle kerkbladen.

De gezamenlijke kerkenraad van de Protestantse Gemeente Gapinge en Veere heeft een afvaardiging naar de classisvergadering (Classis Delta), naar de Ring Walcheren en het ZWO(W) Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (Walcheren).

4.12 Communicatie

De Protestantse Gemeente Gapinge en Veere communiceert met haar leden, vrienden en belangstellenden op de volgende wijze:

- *Afkondiging kerkdiensten*

De wekelijkse erediensten worden kenbaar gemaakt via aanplakborden bij de ingang van beide kerkgebouwen, via huis aan huisbladen in de regio en via diverse media op internet waaronder uiteraard de eigen website.

- *Mededelingen eredienst*

Voorafgaand aan de eredienst wordt de gemeente naast zaken die de dienst van dat moment betreffen ook zoveel mogelijk geïnformeerd over de kerkelijke agenda.

- *Kerkbladen*

Het kerkblad is van oudsher het aangewezen medium om gemeenteleden te informeren. In beide gemeenten wordt (inhoudelijk) hetzelfde kerkblad verspreid. Sinds enkele jaren is het kerkblad ook te downloaden via de website van de kerk of te ontvangen via e-mail.

- *Website*

De website, www.pkn-gapinge-veere.nl, wordt up-to-date gehouden met een overzicht van de erediensten, een agenda en downloads als het kerkblad en kerkXtra uitgaven.

Bijzondere diensten of evenementen worden vaak apart uitgelicht en van achtergrondinformatie voorzien.

- *Social Media*

Als kerk vinden we het belangrijk om social media in te zetten om de kerk in de schijnwerpers te zetten. Op dit moment zijn we niet actief op facebook, dit werd door de predikant onderhouden.

- *Kerkdiensten elders beluisteren*

Via de website www.kerkdienstgemist.nl zijn de diensten terug te luisteren. Op de website is hiervoor ook een link zichtbaar om dit te vereenvoudigen.

- *Gemeenteavonden*

Twee keer per jaar wordt een gemeenteavond gehouden voor alle leden. Bedoeld voor het delen van informatie, ontmoeting en discussie. Maar evengoed om de kerkenraad te ondersteunen en te voeden.

4.13 Vrijwilligers

De leden zijn erg betrokken bij het wel en wee van de gemeente. Ook niet leden zijn actief in beide kernen voor de meest uiteenlopende activiteiten. Zoals een autodienst, het schoonmaken van de gebouwen, verzorgen en bezorgen van bloemen, het maken en verspreiden van kerkbladen en veel meer.